

บทที่ 10

ค่าใช้จ่ายในการจัดพิธีศพ

แต่ละวัดมีค่าใช้จ่ายในการประกอบพิธีฌาปนกิจมากน้อยแตกต่างกันไป ส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายพื้นฐานดังต่อไปนี้คือ

1. ค่าเคลื่อนย้ายศพและค่าศาลาเพื่อนำศพไปตั้งบำเพ็ญกุศล

เมื่อติดต่อด่วนเรียบร้อยแล้ว สามารถขอให้วัดจัดรถไปรับศพได้ ถ้าเสียชีวิตที่โรงพยาบาล สามารถแจ้งโรงพยาบาล ให้จัดรถส่งศพได้ โดยนิมนต์พระสงฆ์ 1 รูป มานำศพที่เคลื่อนไปยังวัด

รายการ	ค่าใช้จ่าย	หมายเหตุ
1. ค่ารถเคลื่อนย้ายศพ ค่าศาลาตั้งศพ	ขึ้นกับระยะทาง จากโรงพยาบาล หรือบ้านไปยังวัด	
2. ค่าโลงศพ	2,500 - 100,000 บาท	สามารถขอรับบริจาคจาก มูลนิธิต่างๆ เช่น มูลนิธิ ปอเต็กตึ๊ง มูลนิธิร่วม กตัญญู มูลนิธิในท้องถิ่น หรือสอบถามวัดที่ตั้งศพ
3. ค่าศาลาตั้งศพ	วันละ 500 บาท ขึ้นไป (หรือแล้วแต่ทำบุญ)	สอบถามรายละเอียด เพิ่มเติมที่วัดที่ไปตั้งศพ เพราะแต่ละวัดมีกฎเกณฑ์ ไม่เหมือนกัน
4. ค่าดอกไม้ตกแต่งศพ 2 ชูด	11,000 บาท	เป็นค่าใช้จ่ายในกรณี สวดพระอภิธรรม 7 วัน ซึ่งต้องเปลี่ยนดอกไม้ใน วันที่ 4 หรือ 5 เนื่องจาก ดอกไม้เริ่มเหี่ยว แต่หาก สวดศพเพียงแค่ 3 วัน สามารถใช้ดอกไม้แค่ ชูดเดียวได้

2. ค่าใช้จ่ายในการจัดงานบำเพ็ญกุศลและการสวดพระอภิธรรม

ขั้นตอนถัดมาคือ พิธีสวดพระอภิธรรม เจ้าภาพนิมนต์พระสงฆ์ 4 รูปมาสวดพระอภิธรรมศพ เป็นเวลา 1 คืน 3 คืน 5 คืน หรือ 7 คืน โดยทั่วไปมักสวดเป็นเวลา 7 คืน อย่างไรก็ตามบางรายอาจสวดพระอภิธรรมศพจนครบ 100 วัน หรือจนถึงวันฌาปนกิจศพ

ค่าใช้จ่ายต่อการสวดพระอภิธรรมศพ 1 คืน

รายการ	ค่าใช้จ่าย	หมายเหตุ
1. ค่าเครื่องไทยธรรมพระ ที่มาสวดพระอภิธรรม 4 รูป /คืน	1,000 บาท	
2. ปัจจัยถวายพระที่มาสวด พระอภิธรรม (4 รูป) /คืน	รูปละ 500 บาท ขึ้นไป หรือแล้วแต่ศรัทธา	
3. ค่าอาหารว่างสำหรับแขก ที่มาร่วมฟังสวด	35 บาท/คน	อาจมากหรือน้อยกว่านี้ ขึ้นอยู่กับงบประมาณของเจ้าภาพ

3. ค่าใช้จ่ายในพิธีฌาปนกิจ

พิธีฌาปนกิจ เป็นพิธีกล่าวอำลาและแสดงความอาลัยต่อผู้ล่วงลับเป็นครั้งสุดท้าย เริ่มจากการแห่เวียนศพไปทางด้านซ้ายหรือทวนเข็มนาฬิกา 3 รอบ เพื่อไว้อาลัยผู้ล่วงลับและเป็นปริศนาธรรมเรื่องกฎไตรลักษณ์ คือ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา แล้วนำศพขึ้นสู่เมรุ เจ้าภาพอ่านคำอาลัยและยื่นไว้อาลัย จากนั้นเชิญแขกผู้ใหญ่ทอดผ้าบังสุกุล ตามด้วยประธานในพิธีทอดผ้าบังสุกุลหน้าหีบศพ และสุดท้ายเชิญแขกผู้ร่วมงานขึ้นประชุมเพลิง

รายการ	ค่าใช้จ่าย	หมายเหตุ
1. ค่าเมรุ	2,500 บาท	แต่ละวัดค่าใช้จ่ายไม่เท่ากัน
2. ดอกไม้จันทน์	ประมาณ 200 บาท	
3. ของชำร่วย	ประมาณ 6,000 บาท	อาจมากหรือน้อยกว่านี้ขึ้นอยู่กับงบประมาณของเจ้าภาพ
4. ค่าพนักงานยกโลงศพ, ผ้าบังสุกุล, ผ้าไตรเต็ม	4,000 บาท	
5. บำรุงน้ำมันเผาศพ	2,500 บาท	ค่าใช้จ่ายแต่ละวัดไม่เท่ากัน

4. ค่าใช้จ่ายในการเก็บอัฐิและลอยอังคาร

การเก็บอัฐิมี 2 แบบ คือ เก็บอัฐิในวันเผา และ เก็บอัฐิในวันรุ่งขึ้น ซึ่งต้องจัดเตรียมโกศสำหรับบรรจุอัฐิ น้ำอบหรือน้ำหอม ดอกไม้ และอาหารสำหรับถวายพระสงฆ์ พิธีเริ่มจากนิมนต์พระสงฆ์มาพิจารณา “บังสุกุลอัฐิ” หรือที่เรียกว่า “แปรรูป / แปรธาตุ” คือการนำอัฐิของผู้ล่วงลับที่เผาแล้วมาวางเป็นรูปร่างคน เมื่อทำพิธีแล้ว เจ้าภาพจึงเก็บอัฐิใส่โกศโดยเลือกเก็บอัฐิจากร่างกาย 6 แห่ง ได้แก่ กะโหลกศีรษะ 1 ชิ้น, แขนทั้งสอง, ขาทั้งสอง และซี่โครงหน้าอก 1 ชิ้น ส่วนอัฐิที่เหลือและขี้เถ้าจะนำไปลอยอังคารในแม่น้ำหรือทะเล

ค่าใช้จ่ายในการเก็บอัฐิ ได้แก่ ค่าโกศ ผ้าขาว ลุงอังคาร ผ้าห่อลุงอังคาร ดอกไม้ น้ำอบไทย อาหารคาวหวาน ผ้าบังสุกุล ค่าเดินทางไปยังสถานที่ลอยอังคาร ค่าสถานที่ ค่าเช่าเรือ ค่าคนทำพิธีลอยอังคาร รวมแล้วประมาณ 10,000 บาท

เช็คลิสต์เพื่อบรรเทาความวุ่นวายในงานศพ

- ประชุมสมาชิกในครอบครัวเพื่อกำหนดแนวทางการปฏิบัติในการเตรียมตัว และแบ่งมอบงานเพื่อป้องกันการสับสนเมื่อถึงเวลา
- ตัดสินใจว่าจะนำผู้ป่วยกลับบ้านหรือจะให้อยู่โรงพยาบาลจนวาระสุดท้าย กำหนดวัดที่จะจัดงาน กำหนดจำนวนวันสวดอภิธรรมศพ
- แจ้งข่าวการตายให้ญาติ มิตรสหาย เพื่อนร่วมงาน หรือผู้ที่รู้จักมักคุ้นกับผู้ตาย
- จัดเตรียมของชำร่วย ช่างภาพ พิธีกร คนบวชหน้าไฟ คนเขียนและอ่านคำไว้อาลัย
- แจ้งประธานและผู้ถวายผ้าไตรบังสุกุลแต่ละคนให้ทราบล่วงหน้าเท่าที่ทำได้ (ถ้ามี)
- ขอบคุณผู้สนับสนุนและช่วยงาน กำหนดทำบุญครบรอบ 50 วัน 100 วัน (ถ้ามี)
- แจ้งยกเลิกหรือเปลี่ยนชื่อเอกสารผูกพันทางกฎหมายต่างๆ ของผู้ตาย เช่น บัตรเอทีเอ็ม บัตรเครดิต โทรศัพท์มือถือ เป็นต้น

ศพยากไร้-ศพไร้ญาติ

ปัจจุบันมีองค์กร หน่วยงาน ทั้งของรัฐและเอกชน รวมทั้งกลุ่มบุคคลอีกมากมาย ที่ให้ความช่วยเหลือผู้ขาดสนไม่มีกำลังทรัพย์ที่จะจัดพิธีศพให้กับญาติพี่น้อง รวมไปถึงศพไร้ญาติ โดยสามารถขอรับความช่วยเหลือได้ตั้งแต่การเคลื่อนย้ายร่างผู้เสียชีวิต โลงศพ การจัดพิธีศพ ฌาปนกิจและลอยอังคาร โดยไม่มีค่าใช้จ่ายใดๆ

รายการ	การเคลื่อนย้ายร่างผู้เสียชีวิต	โลงศพ	พิธีสวดพระอภิธรรม	พิธีฌาปนกิจและเก็บอัฐิ	ติดต่อ
โครงการส่งผู้เสียชีวิตฟรีทั่วประเทศ สมาคมสายธารสะพานบุญ จ.ระยอง	✓	✓			เพจเฟซบุ๊ก : โครงการส่งผู้เสียชีวิตฟรีทั่วประเทศ หรือโทร 03-365-0479 สำนักงานใหญ่ โครงการ 099-209-1719 ติดต่อ คุณปอนด์
สุรียา หีบศพ		✓	✓	✓	โทร. 02-950-0989
ส.บูรพา หีบศพ		✓	✓	✓	โทร. 080-666-6566, 02-946-8079, 02-946-8057
ภัณฑโชค พิวนอร์ล		✓			โทร. 082-300-2222

รายการ	การเคลื่อนย้ายร่างผู้เสียชีวิต	โลงศพ	พิธีสวดพระอภิธรรม	พิธีฌาปนกิจและเก็บอัฐิ	ติดต่อ
โครงการบ้านหลังสุดท้าย วัดราษฎร์ประคองธรรม อำเภอบางใหญ่จังหวัดนนทบุรี	✓	✓	✓	✓	คุณเผชิญ 084-697-1910, คุณไพรัช 085-121-1622
ทุนนิเวศแก้วแจ่มฟ้า		✓		✓	โทร. 02-633-3864
กองทุนสงเคราะห์ผู้ยากไร้ วัดเจ้ามูล	✓	✓	✓	✓	พระอาจารย์ สมหมาย โทร. 02-411-4713 และคุณก๊อบ โทร. 087-026-7987
โครงการกองทุนหลวงพ่อบุญ วัดไผ่ล้อม	✓	✓	✓	✓	พระปลัดนพวิทย์ โทร. 095-441-9979, พระครูใบฎีกา นริศ 082-091-7366, คุณบุญส่ง 064-546-5258

หมายเหตุ กุ๊กยมูลนิธิในจังหวัดต่างๆ ให้ความช่วยเหลือเรื่องโลงศพและการจัดงานศพในลักษณะใกล้เคียงกัน ผู้ยากไร้หรือประชาชนทั่วไปสามารถติดต่อมูลนิธิฯ ในท้องถิ่นเพื่อขอความช่วยเหลือได้ที่

มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง

ญาติผู้เสียชีวิตที่ขัดสนสามารถโทรขอความช่วยเหลือการเคลื่อนย้ายศพและโลงศพได้ หรือหากพบเห็นผู้ที่ไม่สามารถเคลื่อนย้ายศพ หรือไม่มีโลงศพ สามารถโทรติดต่อสายด่วน **มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง 1418** หรือ เดินทางมาแจ้งด้วยตนเองที่มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง พลับพลาไชย กรุงเทพฯ มูลนิธิไม่มีนโยบายเรียกเก็บเงินใดๆ ทั้งสิ้น

สำหรับ ศพที่ไม่มีญาติ หรือ ไม่สามารถระบุตัวได้ เมื่อเสร็จสิ้นขั้นตอนทางนิติเวชแล้ว มูลนิธิฯ จะฝังเก็บไว้ประมาณ 10-15 ปี จึงจะทำการล้างป่าช้า

มรณธรรมกถา บทที่ ๕

ความตาย เป็นสิ่งที่ใครๆ ก็ไม่ปรารถนาจะให้เกิดขึ้น แต่กฎธรรมชาติของชีวิตไม่มีทางเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่นไปได้ เช่น ไม่มีใครที่เกิดมาแล้วไม่แก่และไม่ตาย เป็นต้น ดังนั้น ทางที่จะไม่ให้เป็นที่ทุกข์กับเรื่องของความตายมากเกินไปก็คือ ต้อง “ทำใจ” ส่วนนี้เป็นการกล่าวแบบทั่วไป แต่ในทางพุทธศาสนา การ “ทำใจ” มีความหมายที่ลึกซึ้ง เริ่มต้นด้วยการทำความเข้าใจในเรื่องธรรมชาติของชีวิตให้ถูกต้อง ว่าจริงๆ แล้วมันมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ทุกขณะของลมหายใจเข้าออก และการเปลี่ยนแปลงนี้วันหนึ่งข้างหน้าก็จะถึงที่สุดคือความตายนั่นเอง “ทำใจ” ได้เช่นนี้ จะสามารถบรรเทาความยึดมั่นถือมั่นในชีวิตลงได้ เมื่อบรรเทาความยึดมั่นถือมั่นได้มากเท่าไร ทุกข์จากการพลัดพรากก็จะน้อยลงเท่านั้น

